

DEN NORSKE KIRKE
Våler kirkelige fellelsråd

MOTTATT

30 AUG 2013

Bergskrenten 12
1592 VÅLER I ØSTFOLD
Tlf: 69288834
Mail: kirkeverge@vpgo.net

Det kongelige kulturdepartement
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Våler 27.08.2013
Vår saksbehandler: Eva Marie Pedersen
Vår ref.: 13/00007-001
Arkivkode: 300

Vedr.: Høringssvar til NOU 2013: 1 Det livssynsåpne samfunn

Våler kirkelige fellelsråd viser til høringsbrev av 11. 02.13 der man inviteres til å komme med høringssvar på ovennevnte utredning. Våler kirkelige fellelsråd har valgt å uttale seg om følgende:

Generelt:

Våler kirkelige fellelsråd (VFR) er glade for at utredningen NOU 2013: 1 Det livssynsåpne samfunn så tydelig understreker de grunnleggende tros- og livssynsrettighetene. Det er svært positivt at utvalget velger uttrykk som "livssynsåpenhet" i stedet for "livssynsnøytralitet", og at utvalgets flertall mener at Staten skal føre en aktivt støttende tros- og livssynspolitik.

Vi slutter oss til de 8 prinsippene som utredningen er bygget på. Men vi ser at særlig prinsipp 5, likebehandling (*Staten bør tilstrebe at enhver borger får – i prinsipp og i rimelig praksis – samme grad av støtte til sin tros- og livssynsutøvelse*) kan skape praktiske utfordringer.

Vår bekymring er at en strengt gjennomført likestilling vil være vanskelig å gjennomføre. I en tradisjonell norsk bygdevirkelighet der majoriteten fortsatt er medlemmer av Den norske kirke fremstår noen av de foreslåtte endringene unødige store. Vi frykter at det må bygges opp mer byråkrati, samt dyrere og mer ressurskrevende ordninger for å gjennomføre det som fungerer godt i dag.

Vi ønsker i det følgende å kommentere enkelte punkter:

Pkt. 3.1. En historisk oversikt.

VFR opplever at utvalgets historiske fremstilling av kristendommen i Norge er ensidig og negativ. Kristendommens positive betydning for samfunnet er underkommunisert.

10.3. Forslag om ytterligere endring av paragrafer i Grunnloven.

VFR anser ikke flere endringer som nødvendig.

10.3. Revisjon av kirkeloven / oppheving av kirkeloven.

VFR ser at en revisjon av kirkeloven vil være nødvendig. På sikt bør det bli en rammelov.

10.3. DNK som rettssubjekt, overføring av arbeidsgiveransvaret for prestene, utvikling av kirkelige organer som statlige forvaltningsorganer.

VFR noterer seg at Kirkemøtet våren 2013 har bedt Staten om dette.

Forts.

10.3. Mulige finansieringsordninger med selvstendig økonomi for DNK

VFR mener at Staten som ansvarlig forvalter av tros- og livssynspolitikkk bør bidra med økonomisk støtte til en nasjonal folkekirke (jfr. Grunnlovens §16) og de øvrige tros- og livssyn. Vi tar ikke stilling til beregningsgrunnlag.

Pkt. 11.4.1. Nasjonale symboler, markeringer.

VFR er uenig i utvalgets konklusjon. Den norske kirke har hatt en naturlig plass i mange lokalsamfunn, og kirkerommet er fortsatt et meget viktig samlingssted i glede og sorg. Kirken er tydelig som kulturbygg og historisk bygg i bygda. Derfor er det uhistorisk om Den norske kirke ikke kan spille noen rolle i nasjonale markeringer. Her er det mulig å få til begge deler, respekt for livssynsmangfoldet og respekt for tradisjoner.

Pkt. 11.4.2. Gjennomføring av valg.

VFR er uenig i utvalgets konklusjon. Vi ønsker at Den norske kirke også i fremtiden kan avholde sine valg samtidig med de offentlige valg, i tilstøtende lokaler. Det gjør valgdeltakelsen i de kirkelige valgene enklere for medlemsmassen, som fortsatt er stor i Norge. Forutsetningen er selvsagt tydelig informasjon slik at det ikke oppstår misforståelser.

Pkt. 15.8.2. Kriseberedskap og dødsbudskap.

VFR er delvis uenig i utvalgets konklusjon. Dersom politiet av prinsipp ikke skal kunne bruke prester til melding om dødsfall, vil ordningen trolig bli dyrere. Hvis politiet skal gjøre oppgaven selv vil det kreve flere ansatte med bedre tid. Det samme gjelder oppbygningen av en tilsvarende tjeneste i kommunehelsetjenesten.

Kommunenes kriseberedskap blir også redusert dersom prester/diakoner ikke lenger skal være en del av den. Prester og diakoner er en faggruppe som har stor erfaring med sorg og kriser. Vi er enig at det er svært viktig å respektere menneskers tro og livssynstilhørighet i en sårbar situasjon. Derfor er det viktig å ha bevissthet om dette. Vi ser at det i storbyer, som f.eks Oslo, kan være hensiktsmessig å legge om ordningen, evt gjennom at politiet får tilgang til informasjon om religiøs tilhørighet før de anmoder om assistanse.

Pkt. 17.6. Vigselsmyndighet.

VFR støtter utvalgets mindretall og ser ingen grunn til å innføre obligatorisk sivil (borgerlig) vigsel. Dagens ordning inneholder allerede den nødvendige valgfrihet og fleksibilitet for parene. Den er også økonomisk og forvaltningsmessig god for Staten. Vi støtter utvalgets flertall for å videreføre dagens nektingsgrunner i ekteskapsloven, ved opprettholdelse av delegert vigselsmyndighet.

Pkt. 18.11. Gravferdsforvaltning

VFR mener at dagens ordning hvor fellesrådet (de fleste steder) har forvaltningsansvaret for gravplassene i kommunen fungerer godt og bør videreføres. Vi vil i likhet med utvalget understreke at de aller fleste er fornøyd med måten Den norske kirke utfører dette oppdraget på. Fellesrådene er også lydhøre for andre tros- og livssynssamfunn og åpne for å tilrettelegge for ulik religiøs praksis.

Den norske kirke som folkekirke er til stede i hele landet. I store deler av Norge medfører ansvaret for gravforvaltning at Dnk kan opprettholde et lokalt arbeidsmiljø og noen flere heltidsstillinger enn hva som ellers ville vært mulig.

VFR mener at Gravferdsloven allerede ivaretar hensynet til andre religioner og livssyn på en god måte. Kirkeloven og gravferdsloven legger grunnlag for en budsjettrutine hvor kommunen vedtar en samlet driftsramme for fellesrådets ansvarsområde og hvor fellesrådet fordeler disse midlene i samsvar med sine planer. Disse planene er kommunen gjort kjent med gjennom fellesrådets innspill til budsjett.

Kirkelig standard for budsjettering og regnskapsføring skiller mellom kirkegård og annen virksomhet. VFR mener at dette er en god nok ordning til å skille tydelig mellom menighetsrettet innsats og gravferdsvirksomhet. Dersom kommunen skal ta over forvaltning og drift av gravplasser som ligger i kirkebyggets umiddelbare nærhet, vil det oppstå administrative og praktiske utfordringer når eiendomsenheten skal deles. Utvalget berører noe av dette men kun overfladisk. Utfordringer vil f.eks kunne være fordeling av strøm og vann mellom kirkegårdsdrift og kirkebygg, drift og vedlikehold av interne veier og plasser rundt kirke /på kirkegård osv. Det er fullt mulig å foreta kostnadmessige fordelinger mellom kirke og gravplass på mange av disse områdene slik det faktisk gjøres i dag, men det vil være nødvendig med et fysisk skille når to juridiske enheter skal dele soknets eiendom. Dette vil gjelde svært mange eiendommer og bygg og dermed medføre store omstillingskostnader og sannsynligvis også økninger i driftskostnader.

Pkt. 19.4.2.3. Skolegudstjenester

VFR er glad for at utvalget støtter skolegudstjenester. Vi har ingen problem med at også andre tros- og livssyn kan invitere til religiøse markeringer, forutsatt at de samme fritaksregler gjelder.

Pkt. 20.5. Ansettelser i tros- og livssynssamfunn.

VFR støtter utvalgets konklusjon.

Pkt.20.6. Oppholdstillatelse for religiøse ledere og lærere

VFR mener at det enkelte tros- eller livssynssamfunn selv må definere hvilket kompetansenivå deres ledere eller lærere bør ha.

25.6. Medlemskap og telling av tilskuddsberettigede.

VFR er uenig i utvalgets vurdering av tilhørige. Slik et barn på andre måter hører sammen med foreldrene til de fyller 18 år, er det naturlig og hensiktsmessig at barn er tilhørende en av foreldrenes tros- eller livsynsmedlemskap.

Dette kan evt justeres til 15 år for å samsvare med religiøs myndighetsalder.

For en god medlemsoppfølging er det svært praktisk at kirkekontorene får kopi av fødselsmeldingene, og håper at dette kan fortsette med foreldrenes samtykke. Dette bør gjelde alle tros- og livssynssamfunn, ikke bare Den norske kirke.

VFR er enig i at alle 15-åringer gjerne kan informeres om sine religiøse rettigheter, men primært med informasjon om at de fra fylte 18 år vil falle ut av tros- eller livsynssamfunnets registre, dersom de ikke er døpt eller på andre måter har meldt seg inn. Dobbelmedlemskap er prinsipielt uheldig.

Med vennlig hilsen

For Våler kirkelige fellesråd

Eva Marie Pedersen
Kirkeverge